

Motion till riksdagen 2005/06:So247

av Mia Franzén (fp)

Psykiatrireformen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om att regeringen bör tillsätta en utredning för uppföljning av psykiatrireformen.

Motivering

Psykiatrireformen hade flera mycket vällovliga syften men framförallt var avsikten att skapa möjligheter för de sjuka att få ett bättre liv. Idag kan vi dock se vilka effekterna har blivit av den nya ansvarsfördelningen (i samband med psykiatrireformen) mellan stat, hälso- och sjukvård och kommuner. Det går dock inte att bara titta på ansvarsfördelningsfrågan eftersom de verkliga verksamhetsförutsättningarna och begränsningarna ges i lagen om psykiatrisk tvångsvård, hälso- och sjukvårdslagen m fl.

I dessa lagar har lagstiftaren tagit avstamp i integritetsfrågan och självbestämmanderätten, även för den mycket sjuke. Lagen om psykiatrisk tvångsvård begränsar vårdgivarnas möjligheter att verka uppsökande i de fall den sjuke saknar sjukdomsinsikt. Bara i mycket extrema fall tar vårdbehovet överhanden över självbestämmandet och integritetsaspekterna. Vården sitter numera och väntar på de förlösande orden som motiverar agerande enligt lag. Detta får förödande konsekvenser inte bara för den sjuke utan också för dennes anhöriga. Liksom i all annan vård ska den sjuke själv ta kontakt och söka vården, men inte ens då finns egentligen resurser att möta den sjukas individuella behov.

En viktig del i sjukdomsbilden för många psykiskt sjuka är att de inte klarar sin egen medicinering, ett eget boende eller att hålla avtalade läkartider. Alltför få olika alternativa boendeformer med varierande grad av stöd och tillsyn finns. Det innebär att den sjuke lämnas åt sitt öde var gång den ska försöka klara ett boende men inte lyckas.

Fel! Okänt namn på

Psykiatireformen måste därför ses över och finjusteras. Det som hade ett vällovligt syfte har fått ett hjärtlöst resultat. En bättre avvägning mellan vårdbehovet och självbestämmanderätten måste komma till uttryck i vår lagstiftning. Detta inte minst för att verksamhetsförutsättningarna för dem som ska ge vård ska bli rimliga och ge bästa möjliga medmänskligt riktiga resultat. Vi kan inte fortsätta att tro att vi alla vet vårt eget bästa i varje stund, därför måste lagen lämna utrymme för mer medmänsklig omtanke.

Stockholm den 21 september 2005

Mia Franzén (fp)